

DAVID LAGERCRANTZ

ÄÄNI HAUDASTA

WSOY

Suomentanut Sirkka-Liisa Sjöblom

DAVID LAGERCRANTZ

ÄÄNI HAUDASTA

SUOMENTANUT SIRKKA-LIISA SJÖBLOM

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Ensimmäinen painos

Sitaatti Charles Baudelairen runosta *Päihtykää* on käännetty
Väinö Kirstinän ja Eila Kostamon suomennosta mukaillen.
Sitaatti Louis-Ferdinand Célinen romaanista *Niin kauas kuin yötä riittää*
on käännetty Jukka Mannerkorven suomennosta mukaillen.

Ruotsinkielinen alkuteos
Post Mortem

Copyright © David Lagercrantz, first published by Norstedts, Sweden, in 2025.

Published by Agreement with Norstedts Agency.

Suomenkielinen laitos © Sirkka-Liisa Sjöblom ja WSOY 2026

ISBN 978-951-0-45532-6
Painettu EU:ssa

Werner Söderström Osakeyhtiö
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki
Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@wsoy.fi

SINÄ ILTANA nousi tuuli, ja myrsky toi mukanaan kulukoirat, räähätyt, hylätyt ja nälkiintyneet. Ne kerääntyivät ikitammen luo, jonka oksat kurkottelivat taivaalle kuin kolmekymmentä rukoukseen kohotettua kättä.

Kun aika koitti, koirat asettuivat kuolemaan puun juurelle, ja loppu oli aina hyytävän yksinäinen.

YKSI

PROFESSORI HANS Rekke ei löytänyt sinä aamuna yhtään mitään, ei edes kulhoa ja lusikkaa jogurttia varten.

»Mitä hittoa täällä on tapahtunut?» hän huusi.

Hänen alivuokralaisensa Micaela Vargas tassutteli keittiöön hänen aamutakissaan, joka viisti lattiaa kuin kuninkaan viitta.

»Change, we need», Micaela vastasi.

Rekke mulkoili naista epäluuloisesti ja avasi veitsilaatikon, jossa olikin pyyhkeitä ja patalappuja.

»Muutos on hyvistä», Micaela jatkoi ja hymyili vinosti.

»Epäilemättä. Mutta tämä on uutta enkä kestä...» *mitään uutta*, Rekke ajatteli sanoa mutta tajusi sitten, ettei se olisi erityisen hauskaa vaan pelkästään totta ja sääliä.

»No jaa», Rekke huokaisi. »Tästä tuleekin hyvä selitys avuttomuudelleni. Olitko ylhäällä koko yön?»

»Kyllä vain, vielä kauan sen jälkeen kun olin järjestänyt kaiken. Voin laittaa sinulle espresson, jos olet kiltisti.»

»Pikemminkin tarjoan sinulle valtakunnan kulhosta ja lusikasta. Ja päivän lehdistä.»

Rekke istuutui pöytään, ja Micaela ojensi hänelle kahvin, jogurtin ja lehdet hävyttömän hyväntuulisena. Vaikka hyväntuulisuus salaa vähän ärsytti Rekkeä, hän saattoi tuskin moittia Micaelaa. Oli suuri päivä, yksi lysti kuinka väärissä paikoissa kaikki tavarat olivat. Amerikan presidentinvaalit oli voittanut harvinaisen fiksu ja filmaattinen senaattori Illinoisista, ja Rekke halusi lukea aiheesta ja

vajota ajatuksiinsa. Kovin monta riviä hän ei kuitenkaan ehtinyt lukea, tuskin enempää kuin otsikon »Obama voittoon», kun ovelta jo kuului koputus ja Rekke katsoi toiveikkaana Micaelaa. Mutta hänen alivuokralaisensa livahti laahusaamutakissa peremmälle asuntoon, joten Rekke nousi vastahakoisesti ja meni eteiseen.

Hän avasi oven, ja joskus muulloin – keskittyneempänä aamuna – häntä olisi ehkä kiehtonut, puhtaan fenomenologisesti, se hetki kun olemme valmistautuneet mihin tahansa ja sitten panemme merkille edessämme avautuvan näyn ja silmänräpäyksen ajan kuvitelma ja todellisuus sekoittuvat. Nyt Rekken silmät kuitenkin vain räpsähtivät ja hän totesi vieraan olevan eteläeurooppalaisen näköinen kuusikymppinen mies, jolla oli suuret ruskeat silmät syvällä päässä.

»Hyvää huomenta», Rekke toivotti.

»Anteeksi, että tällä tavoin paukkaan paikalle», mies sanoi englanniksi vieraalla korostuksella.

»Mitä asia koskee?»

»Olen Rafael Corales», mies jatkoi. »Pamplonan poliisimestari Espanjasta. Olen soittanut monta kertaa ja lähettänyt sähköpostia.»

»Aivan niin, tosiaan. Saanko kuitenkin pyytää, että palaat asiaan päivemmällä. Olen vasta...»

Mies liikautti salkkuaan kuin hänestä tuntuisi aivan liian rankalta juoksennella edestakaisin niin painavaa taakkaa kantaen.

»Siinä tapauksessa tulen myöhään illalla», mies sanoi. »Olen koko päivän konferenssissa ja sen jälkeen osallistun illalliselle.»

Rekke levitteli käsiään.

»No, käy sitten peremmälle, señor Corales. Maistuuko kahvi?» Rekke kysyi ja palasi keittiöön. Ei tietenkään olisi pitänyt kutsua miestä sisään, saati sitten tarjota mitään.

Kun Rekke näki lehdet, lukemisen keskeytyminen alkoi harmittaa häntä entistä enemmän. Eikä hän sitä paitsi löytänyt kuppeja eikä mitään muutakaan.

»Onko ulkona kylmä?» hän kysyi lähinnä peittääkseen avuttomuutensa.

»Tulee kai lumimyrsky», Corales vastasi ja ripusti turkkiinsa keittiöntuolille. »Mitä sinä etsit?»

»Sinulle kahvikuppia. Mutta en näköjään ole tarpeeksi taitava salapoliisi.»

Corales, jolla oli tyköistuva puku ja tyylikäs solmio mutta jokseenkin raju frisyyri – eräänlainen takatukka suorastaan – näytti siltä kuin ei ymmärtäisi eikä voisi edes kuvitella, ettei Rekke löytänyt tavaroita omassa keittiössään. Rekke jonka piti olla mestarisalapoliisi ja kaikkea.

»Luetko Obamasta?» poliisimestari kysäisi ja katsoi lehtiä.

»Tekisi kovasti mieli», Rekke vastasi vaivautumatta kätkemään ärtymystään. »Hieno juttu», hän lisäsi ystävällisemmin.

»Niin kai sitten», murahti Corales.

Coralesin sanatkin rassasivat Rekkeä.

»Niin kai sitten?»

»Minä kannatin McCainia.»

»Miksi ihmeessä?»

»Jos ihminen kestää sillä tavalla vankeutta ja kidutusta, hänen täytyy olla luotettava», Corales vastasi, ja Rekke aprikoi, panisiko hanttiin ja aloittaisi pienen poliittisen keskustelun ihan *for the hell of it*.

»Jumala kuitenkin säästi meidät Sarah Palinilta», Rekke sen sijaan totesi. »Mikä konferenssi se on, johon sinä osallistut?»

»Digitaalisesta yhteistyöstä ja niin poispäin. Mutta kiinnostavinta ovat lounaat ja muut tauot. Puhumme vanhoista rikostutkinnoista, ja kun mainitsin meidän kahden olleen yhteydessä, kaikki olivat revetä innosta.»

Rekke yritti palauttaa mieleensä, mitä asia oli koskenut, ja vilkaisi lattialle laskettua, ihan liian painavaa salkkua peläten, että vierailu venyisi. Sitten hän jatkoi kuppien etsimistä, ja kappas vain, hän löysi ne kahvikoneen yläpuolelta kaapista, jossa ne olivat täydellisessä järjestyksessä. Hyvä minä, hän ajatteli.

»Arvoitus on ratkaistu. Mitä kahvia saisi olla?»

Rafael Corales näytti tyytyväiseltä.

»Vau, sinulla näyttääkin olevan hieno kone. Ekstravahva cappuccino, jos onnistuu. Sinä olet kuulemma mestari tulkitsemaan vanhoja johtolankoja.»

»No jaa», Rekke mutisi, vaahdotti maidon ja mietti, antaisiko miehen hörpätä kahvin ja ajaisi tämän sitten ystävällisesti ulos. Ei-toivotut vieraat alkoivat muuttua suoranaiseksi maanvaivaksi.

»Voitko muistuttaa mieleeni, mitä asiasi koskikaan?» hän pyysi.

Corales nojautui taaksepäin ja teki olonsa huolestuttavan mukavaksi samalla kun kone jauhoi espressopapuja.

»Ilman muuta. Voin selostaa seikkaperäisesti, jos tahdot.»

»Ei ole tarpeen», Rekke sanoi ja ojensi kupin.

Corales otti kulauksen, ja hänen naamansa alkoi loistaa.

»Aivan erinomaista kahvia», hän kehuu. Sitten hän suoristi selkänsä. »En aio kyllästyttää sinua elämäntarinallani.»

Älä herran tähden tosiaankaan, Rekke ajatteli.

»Mutta yhden seikan tahdon silti mainita, koska sillä on merkitystä varsinaisen asiani kannalta.»

»Antaa tulla», Rekke sanoi ja rupesi oikealla silmällään lukemaan taas lehteä.

»Minä olen hyvin kilpailuhenkinen», Corales aloitti.

Voi ei, Rekke ajatteli.

»Tiedän, että nykyään on muotia sanoa niin», poliisimestari jatkoi kuin olisi lukenut professorin ajatukset.

»Siinä olet aivan oikeassa.»

»Mutta minulle kilpailuhenkisyys on ollut yhtä paljon kiros kuin etu. Se on vienyt minua eteenpäin, mutta olen myös takertunut epäonnistumisiini ja joskus kieltäytynyt myöntämästä virheitäni.»

Rekke hymyili rohkaisevasti.

»Silti teit juuri nyt niin.»

»Hyvä puoli on, etten koskaan heitä kirvestä kaivoon, ja siksi istun nyt täällä luonasi. Mokasin tärkeimmän juttuni.»

Rekke höristi korviaan toivoen hartaasti, että peremmältä asunnosta kantautuisi elonmerkkejä Micaelasta. Mutta oli hiljaista, ainoastaan tuuli helisytti ateljeeikkunoita, ja Rekke harkitsi, että hankkiutuisi jonkin hyvän tekosyyn varjolla eroon poliisimestarista. Eikös hän muuten ollutkin luvannut kaamealle veljelleen osallistua joillekin kokkareille tänään?

»Ja kuinkas pitkä aika siitä nyt onkaan?» Rekke kysyi.

»Kaksikymmentä vuotta.»

»Kylmä tapaus.»

»Ei minulle», Corales sanoi. »Minun osaltani haava on yhä tuore.»

Viittasin itseeni, Rekke ajatteli. Tarvitsisin jotakin kuumaa päästäkseni eroon ärtymyksestä.

»Mikä oli tapahtumapaikka?»

»Santander Espanjan pohjoisrannikon baskialueella.»

»Kaukana täältä», Rekke mumisi mutta muisti nyt tapauksen.

»Toimin silloin Santanderin rikospoliisin päällikkönä», Corales jatkoi. »Valmistauduimme vuotuisen fiestaan, Semana Grandeen. En tiedä, onko sinulla kokemusta siihen liittyvistä perinteistämme.»

»Tunnen sen paremmin teoriassa kuin käytännössä», Rekke sanoi, ei aivan totuudenmukaisesti, mutta nyt ei ollut oikea hetki tunnustaa vanhoja syntejä.

»Fiesta jatkuu seitsemän päivää, ja sitä vietetään vuorokauden ympäri. Ihmiset ovat humalassa mutta iloisia», Corales kertoi.

»Paitsi että nuori nainen murhattiin, eikö niin?»

»Fiestan ensimmäisenä yönä.»

Ensimmäisenä yönä, Rekke ajatteli, ja hänen mielessään käväisi miltei unenomainen kuva neidosta, joka heitti henkensä juhlan käynnistyessä ympärillä, ja hänessä heräsi vastahakoinen kiinnostus mutta hän arveli sen olevan luonteeltaan lähinnä eksistentiaalista. Kuoleminen juuri fiestan, karnevaalin aikana etäisen juhlahumun kantautuessa korviin synnytti hänessä haikeutta.

»Surullista», hän totesi.

»Niin, valtavan surullista. Kaikki sanoivat, että hän oli erilainen. Istui aina nenä kirjassa.»

»Lahjakas tyttö.»

»Todellakin.» Corales pisti käden povitaskuunsa. »Sinun pitää nähdä hänen kuvansa.»

Poliisimestari ojensi kuvan, jonka oli ottanut esiin. Rekke elehti torjuvasti tietämättä oikein miksi, ehkei hän halunnut sitoutua emotionaalisesti.

Corales näytti yllättyneeltä.

»Etkö halua katsoa? Kuuluuko se menetelmiisi?»

»Käytän vaihtelevia menetelmiä», Rekke vastasi. »Yhdestä säännöstä pidän kuitenkin melko tiukasti kiinni. Kun kuulen jotakin kiinnostavaa, pyydän mielelläni kollegani mukaan. Odotatko hetkisen.»

»Ei mitään kiirettä», Corales sanoi.

Rekke nousi, lähti keittiöstä ja suuntasi olohuoneen flyygelin ohitse kohti Micaelan huonetta, joka sijaitsi asunnon perällä. Parin metrin päässä sieltä Rekke aisti levollisen tunnelman, pysähtyi ja ajatteli: *jätä hänet rauhaan, älä vedä häntä aina mukaan elämääsi*. Mietteistään huolimatta Rekke jatkoi perille asti, raotti ovea ja näki Micaelan käpertyneenä sänkyyn peitto vedettynä puoliväliin hartioita. Micaela näytti hauraalta kuin olisi riisunut tavanomaisen varustuksensa, ja Rekke katsoi naista kauan ja hänen teki mieli mennä tämän luo, silittää tukkaa ja lausua pari ystävällistä sanaa.

Toisaalta ei olisi kovin kilttiä herättää Micaelaa, joten Rekke kääntyi takaisin ja oivalsi samassa, että hänen oli täytynyt nähdä häivähdys murhatusta työstä. Hänen silmiensä editse vilahti yhtäikaa arka ja määrätietoinen katse, mutta hän ei tiennyt, mitä oli oikeasti nähnyt valokuvassa ja mikä juontui hänen utukuvastaan.

»Hän nukkuu», Rekke sanoi palattuaan keittiöön.

»Vai niin», Corales totesi ja lisäsi hymyillen: »No mikäs siinä, nythän on sunnuntai.»

Rekke nyökkäsi ja tuumasi, että voisi kuunnella miehen tarinan, jos hänen rauhallinen aamunsa Obaman seurassa oli joka tapauksessa pilalla.

»Kerro», hän kehotti.

KAKSI

Santander, 12. heinäkuuta 1988

SYÖTYÄÄN AAMIAISEN – joka koostui kahdesta kananmunasta ja puolesta lasillisesta appelsiinituoremehua – hän käveli ravintolaan, jossa työskenteli ekstraajana. Kello oli puoli kymmenen, ja sen vuoksi Roberto ei ollut vielä paikalla sättimässä häntä. Niinpä hän istahti baarijakkaralle selin terassiin ja mereen ja kirjoitti päiväkirjaansa:

Myrsky toi mukanaan kulkukoirat.

Aika lähellä tätä paikkaa häntä oli pikkutyttönä purrut kylärakki, galgo. Mutta koska hän halusi kirjailijaksi – mitä hän ei kuitenkaan kertonut yhdellekään ihmiselle – hän muunteli tarinaa koko ajan, eikä hän viimeisimmässä versiossa enää halunnut kuvailla koiraa hirviöksi, laihaksi sieluttomaksi pedoksi. Hän halusi antaa koiralle persoonallisuuden, mikä liittyi siihen, että hän oli lukenut *National Geographic* -lehdestä espanjanvinttikoirista ja tajunnut, miten niitä rääkättiin.

»Täälläkö sitä vaan laiskotellaan?»

Roberto oli tullut epätavallisen aikaisin töihin, yllään mustat puuvillahousut ja väljänä roikkuva valkoinen paita, ja mies näytti juuri siltä idiootilta, joka olikin.

»Hommiin siitä niin kuin olisit jo!»

Hän nousi ja ryhtyi järjestelemään baaritiskiä samalla kun katseli merelle ja ajatteli kulkukoiria. Kalastusveneet olivat lähteneet satamasta jo aikoja sitten. Missään ei näkynyt torikauppiaita. Hän ei nähnyt ainoatakaan ihmistä vaan pelkästään lintuja ja laihan nilkun kissan. Oli merkillisen hiljaista, ehkä ihmiset nukkuivat pitkään ennen fiestaa. Mutta tuolta, vasemmalta punaisten kalatynnyreiden takaa lähestyi kaksi nuorukaista, kauniita poikia, toinen vaalea ja sulavaliikkeinen, toinen tummempi ja pitempi. Kummallakin oli kädessään kirja, ja jo se riitti tekemään häneen vaikutuksen. Kukaan hänen piireissään ei lukenut kirjoja, ei ainakaan samanlaisia kuin hän, ja joskus hän toivoi, että jostain putkahtaisi joku joka ymmärtäisi häntä oikeasti.

»Mitä helvetin snobeja nuo on», Roberto ärähti. »Sano, ettei me olla vielä auki.»

»Kai sinä voit itsekin sanoa», hän vastasi ja sai potkun sääreensä. Samassa hän huomasi, että nuoret miehet olivat tosiaan tulossa heitä kohti.

Tulkaa pelastamaan minut, hän ajatteli.

KOLME

MICAELA VAISTOSI Rekken seisovan ovella mutta oli jo lipumassa uneen eikä liikkunut. Hän oli lopen uupunut. Hän oli valvonut koko yön ja vaipui horrokseen, jossa ei nähnyt unia. Horroksen täytyi kuitenkin olla kevyttä, sillä hän säpsähti kuin olisi herännyt siihen että jokin uhkasi häntä. Mitään ei kuitenkaan tuntunut tapahtuneen, paitsi että keittiöstä kantautui miesääni, joka ei ollut Rekken.

Micaela ei erottanut sanoja, mutta kieli kuulosti englannilta, englannilta jota puhuttiin espanjalaisella korostuksella. Äänensävyistä saattoi aavistaa että puheenaihe oli dramaattinen, ja Micaelaa hymyilytti. Hän ymmärsi, miksi Rekke oli seisonut kynnyksellä. Mies halusi hänenkin kuuntelevan. Heti kun tiedossa oli jotain jännittävää, Rekke halusi hänet mukaan, ja se tietenkin hiveli itsetuntoa. Mutta se ei riittänyt rauhoittamaan häntä. Hän tiiraili Rekken aamutakkia, joka lojui lattialla hihat levällään kuin entisaikojen rikospaikkakuvassa.

»Minä olen idiootti», Micaela mutisi.

Hänen pitäisi vain sanoa se, sylkäistä se ulos: Minä muutan pois. Ei se ollut asia eikä mikään. Silti hän lykkäsi sen sanomista, ja nyt hän veti kiukkuisena peiton naamalleen ärtyneenä keittiöstä kantautuvasta puheesta. Lakkaa kiskomasta minua väen vängällä ylös sängystä. Tietysti hän oli lukemattomia kertoja puntaroinut suhdettaan Rekkeen. Olivatko he ystäviä, kollegoita vai jotakin enemmän? Pari he eivät missään tapauksessa olleet, jos kohta olikin ollut hetkiä... mutta niistä oli jo

ikuisuus. Nykyään he olivat kai lähinnä kuin veli ja sisko. Mutta ei, ei sekään ollut aivan totta, ja sen vuoksi hän makasi nyt tässä tuskittelemassa. Hänestä tuntui aina vaikealta kertoa romansseistaan Rekkelle, koska hän ei halunnut pilata sitä, mikä oli poreillut pinnan alla siitä asti kun he olivat kohdanneet ensi kertaa Djursholmissa, ja kaiken lisäksi nyt – Casparin kanssa – oli kysymys enemmän kuin flirtistä.

Caspar Amiri oli Ericssonin insinööri, joka oli tullut auttamaan poliisia puhelinasioissa. Caspar oli ottanut häntä kaaliin. Jätkä oli aivan hemmetin macho ja leuhka ja oli syönyt häntä silmillään. Illalla Caspar oli soittanut. Micaela oli luullut miehen haluavan tsekata, että puhelin toimi. Mutta Caspar olikin pyytänyt häntä ulos ja hän oli vastannut ei, ei tulisi pieneen mieleenkään, ja hän oli uskonut koko jutun jäävän siihen, mutta mies oli jatkanut itsepintaisesti soittelua, kunnes Micaela oli eräänä iltana vastannut että okei, »mutta vain yksille».

He olivat sopineet treffit Tudor Arms -pubiin, joka sijaitsi Micaelan kulmilla Grevgatanilla. Caspar oli pöllähtänyt paikalle harmaassa pikkutakissa ja vastasilitetyssä paidassa eikä ollut machoillut enää yhtään. Päinvastoin hän oli hermoillut ja kertonut olevansa kotoisin Iranista ja halunneensa lääkäriksi, mutta koska hän ei kestänyt nähdä verta, hän oli mennyt opiskelemaan Kuninkaalliseen teknilliseen korkeakouluun.

»Viihdyitkö paremmin koneiden kuin ihmisten seurassa?» Micaela oli kysynyt.

»Nyt pistit pahan», Caspar oli sanonut ja väläyttänyt valloittavan hymyn näyttäen ensimmäistä kertaa varsin komealta ja oikeasti kiinnostuneelta. Osoittautui, että heillä oli paljon yhteistä.

Heidän kummankin perhe oli paennut diktatuuria, ja heillä kummallakin oli tyhmiä sisaruksia ja isä, jonka he olivat

ehtineet paremmin kuin hyvin nostaa jalustalle, koska kummankin isä oli kuollut jo kauan sitten.

Oli yhteistä maaperää, ja Casparilla oli hyvännäköiset hauikset.

»Miksi ärsyynnyin sinuun niin kovasti?» Micaela ihmetteli.

»Koska esitin kovista. Eikö se tehnytään vaikutusta?»

»Ei todellakaan.»

»Mikä sitten tekisi?»

»Oli söpöä kun kerroit ettet kestänyt nähdä verta. Voit jatkaa siihen tyyliin.»

»Ai näyttää herkän puoleni?» Caspar kysyi.

»Mutta jos alan vuotaa verta etkä huolehdi minusta, tapan sinut.»

Sitten Micaela oli täysin järjenvastaisesti suudellut Casparia ja ajatellut, että jos tämä juttu jotakin oli, niin kevyttä tapailua. Yhä uudelleen Caspar kuitenkin yllätti hänet iloisesti: toisin kuin Rekke mies osasi laittaa ruokaa ja soittaa muutaakin musiikkia kuin klassista, luojan kiitos, eikä Micaelan tarvinnut koko ajan pinnistää älyään. Hän saattoi sanoa mitä sylki suuhun toi, ja vaikka Caspar joskus kiukutteli ja kyräili, Micaela tunsu vetoa häneen. Mutta... hän ei ollut puhunut miehestä Rekkelle halaistua sanaa, ja mitä pitempään hän vaikeni, sitä hurmaavammaksi ja puoleensavetävämmäksi Rekke muuttui, todennäköisesti ihan piruuttaan.

Mutta pian hän kertoisi, vaikkakaan ei juuri tänään, koska Yhdysvaltain presidentiksi oli valittu musta mies ja Micaelassa oli virinnyt toivo, minkä lisäksi ääni keittiössä puhui yhtäkkiä väristen, aivan kuin joku olisi kärsinyt kauhean kuoleman.

Micaela päätti jatkaa nukkumista.

NELJÄ

SEÑOR CORALES puhui kolme ja puoli tuntia yhteen menoon, mutta nyt hän oli lopultakin lähtenyt ja Rekke huokaisi helpotuksesta. Hän rupesi tutkimaan esitutkintamateriaalia, jonka poliisimestari oli jättänyt pinoissa pöydälle. Pitkälle Rekke ei kuitenkaan päässyt, sillä Micaela ilmestyi keittiöön, taas pukeutuneena hänen aamutakkiinsa joka viisti lattiaa.

»Mitä se äskeinen oli?» Micaela kysyi ja istuutui vastapäätä.

»Kaksikymmentä vuotta vanha selvittämätön murha», Rekke vastasi.

Micaela huitaisi vastauksen sivuun.

»Tarkoitin sitä, mitä sanoit vieraasi sormista. Kuulosti klassiselta Rekkeltä», Micaela jatkoi.

Rekke kohautti olkapäitään.

»Äsh», hän sanoi. »Señor Corales vain kiihtyi ja rummutti niin kiivaasti sormillaan, että meinasin tulla hulluksi.»

»Ja kuulit siinä äänessä jotakin?» Micaela sanoi.

»En voinut välttää kuulemasta. Hänen sormenpäänsä kuulostivat kovettuneilta, ja koska hänellä oli rokkihenkinen vanhanaikainen tukka, arvasin että hän soittaa kitaraa ja tykkää Jimi Hendrixistä. Ja silloin hän oli ällikällä lyöty.»

»Osuit siis oikeaan.»

»Pitkälti kyllä. Hän oli poikasesta lähtien soittanut kitaraa, kunnes sormenpäävät olivat muuttuneet aivan koviksi.»

Micaelaa nauratti.

»Se oli jokseenkin alkeellista», Rekke jatkoi. »Mutta luulen, että tämä tarina voi viihdyttää sinua, ja tarvitsen joka tapauksessa apua espanjan kanssa.»

Rekke viittasi kasoihin pöydällä.

»Minua ei huvita», Micaela huokaisi.

»Ei varsinaisesti minuakaan», Rekke sanoi. »Mutta on tämä kuitenkin hitusen kiinnostavaa.»

»Minä olen lähdössä ulos. Pitää laittautua valmiiksi», Micaela sanoi vältellen.

»Älä suotta», Rekke kuittasi. »Aamutakkini kelpaa tilanteessa kuin tilanteessa.»

»No hah hah.»

»Katsopa tätä.»

Rekke työnsi pöydän yli valokuvan. Micaela nojautui eteenpäin ja syynäsi kuvaa.

»Mikä tuo on?» Micaela kysyi ja tuhahti.

»Vanha tammi, joka kasvaa vuorenrinteessä Santanderin kaupungin yläpuolella Espanjassa, ja juuri tuolla...»

»Yritätkö saada minut innostumaan puun avulla?»

Micaela veti suunsa vinoon hymyyn.

»Tavallaan», Rekke sanoi. »Puu on sekä murhapaikka että tutkinnan suuri arvoitus. Voidaan sanoa, että se on olemassa kahtena kappaleena: toinen kuuluu kirjalliseen maailmaan ja toinen kasvaa konkreettisemmin tuossa vuorella.»

Micaela tuijotti Rekkeä kuin tällä viiraisi päästä.

»Mutta jos minun on välttämättä kosiskeltava yleisöä, voin sanoa, että veikkaan meidän etsivän sarjamurhaajaa», Rekke jatkoi.

Micaela silmäili pöydällä lojuvia paperipinoja.

»Nyt kuulostaa jo paremmalta», hän sanoi. »Miksi luulet niin?»

Rekke suuntasi katseensa ikkunaan.

»Näen sen uhrin vammoista, ja olkapäässä on merkki, joka tuntuu tutulta», hän vastasi.

»Pitäisikö sinun heittää kamat laukkuun ja painua Santanderiin saman tien?» Micaela ehdotti.

»Parantumaton omahyväisyyseni sanoo minulle, että pysytyn ratkaisemaan tämän kirjoituspöytäni ääressä.»

»Kahdenkymmenen vuoden jälkeen?»

Rekke nauraa hykersi.

»Kyllä vain. On ilmennyt uusia asianhaaroja, ja mielessäni heräsi juuri aavistus, että tekijä on ehkä ruotsalainen ja... hyvin kirjallinen henkilö.»

Micaela näytti siltä kuin olisi juuri antanut vastahakoisesti periksi.

»Anna kuulua sitten, professori.»

VIISI

Santander, 12. heinäkuuta 1988

HÄN OLI toivottoman huono kätkemään epävarmuuttaan. Hän punastui herkästi ja hänen katseensa harhaili, ja juuri sillä tavalla varmaan kävi nytkin, kun nuoret miehet astuivat ravintolaan.

Hän hermostui tykkänään ja pystyi aluksi tuskin erottamaan miehiä toisistaan. He sulautuivat yhteen kuin kaksi samanlaista olentoa, molemmat itsevarmoja ja tyylikkäitä ruutupaidoissaan ja kirja kädessään. Mutta kun he tulivat lähemmäs, hän huomasi erot, niin kuin miehet kuuluisivat yhteen pikemminkin toistensa vastakohtina.

»Ei olla vielä auki», Roberto sanoi.

»Tulkaa sisään. Hyvää huomenta. Mitä saisi olla?» hän sanoi Robertosta välittämättä ja sai taas potkun sääreensä.

Potkusta hän ei välittänyt, mutta hänelle tuli paha mieli siitä, ettei vaalea mies näyttänyt ilahtuvan ystävällisyydestä vaan tuijotti vain kiukkuisena baaritiskiä.

»Iso tuoppi ja Fernet», vaalea tilasi.

»Minulle pelkkä kahvi», tumma sanoi ja lisäsi »please» ikään kuin molempien puolesta.

Tumma, jolla oli pyöreämmät ja harmonisemmat kasvot, oli kai objektiivisesti tarkasteltuna komeampi ja hänen

katseensa oli yhtä lämmin kuin vaalean oli kylmä. Mutta vaalean mykässä raivossa oli jotakin, mikä kosketti häntä.

»Laitetaan sellaiset», hän sanoi. »Menkää istumaan, tuonne pöytään.»

»Minä juon tässä», vaalea sanoi.

»Viihtyisä paikka», tumma kehui yrittäen selvästi silotella.

Hän nyökkäsi, kääntyi, nosti esiin Fernet-Brancan ja lasin ja laski puoli litraa olutta tuoppiin helpottuneena siitä, että Roberto häipyi keittiöön, mutta jännittyneenä, koska vaalea mies näytti entistäkin vihaisemmalta. Hermot kireällä hän kääntyi tumman puoleen. Tämän olemuksessa oli jotain lempeän surumielistä – mitä vaaleasta miehestä huokuva kylmyys vain vahvisti.

»Kiitos», hän sanoi. »Illemmalla täällä on melkoinen hula-baloo. Fiesta alkaa tänään, niin kuin ehkä tiedätte.»

»Juu, tiedetään.»

Hän työnsi lasit vaalealle miehelle uskaltamatta katsoa tätä silmiin. Sitten tapahtui jotakin outoa. Vaalea kulautteli juomat kurkkuunsa muutamassa sekunnissa ja puhkesi sitten sädehtivään hymyyn, joka tuli kuin tyhjästä. Muutos oli tohtalainen, puistattava.

»Maistuiko?» hän tiedusteli.

»Ihanalta», vaalea vastasi, ja katseen kylmyys oli poissa. »Otan toiset samanlaiset. Me mennään istumaan terassille. Sinulla on kaunis hymy.»

Niin sinullakin, hän halusi sanoa, mutta mumisi vain »tulee», laski uuden oluen ja kaatoi uuden Fernet-Brancan samalla kun miehet tallustelivat ulos ja nakkasivat kirjansa huolettomasti pöydälle. Muuta hän ei ehtinyt panna merkille.

»Mutta ystävälliset sielut ovat syyllistyneet hirveyksiin ennenkin.»

80 -LUVULLA KAKSI NUORTA MIESTÄ matkustaa halki Euroopan. Samaan aikaan espanjalaisnainen kirjoittaa novellia kulkukoirasta, joka hakeutuu suuren tammen juurelle kuolemaan. Pian naisen ruumis löytyy samaisen puun alta.

Kaksikymmentä vuotta myöhemmin professori Hans Rekke ja hänen työparinsa Micaela Vargas saavat työpöydälleen miltei unohdetun murhamysteerin. Alkaa kiivas kilpajuoksu kohti totuutta, jota jahdatessaan Rekke ja Vargas päätyvät keskelle Tukholman eksklusiivisia kirjallisuuspiirejä ja törmäävät muihin-kin ratkaisemattomiin murhiin. Voiko kyse olla vuosikymmeniä vapaalla jalalla kulkeneesta sarjamurhaajasta?

Ovela, psykologinen trilleri on Rekke & Vargas -sarjan kolmas osa.

